

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii cu privire la întreprinderile mici și mijlocii

În condițiile unei piețe cu o concurență puternică, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) dispun de abilitatea de a reacționa flexibil și de a se adapta rapid la schimbările economice ciclice și structurale.

Din acest punct de vedere, un sector al IMM-urilor bine dezvoltat poate contribui la fortificarea stabilității și creșterii macroeconomice din țară. Statisticile din majoritatea țărilor membre ale Uniunii Europene relevă că IMM-urile predomină absolut în economie, reprezentând peste 99% din totalul întreprinderilor, furnizând locuri de muncă și având ponderi substanțiale în obținerea PIB-ului, de regulă, între 55% - 83%.

Rolul central al IMM-urilor a fost recunoscut de către Comisia Europeană prin adoptarea în anul 2008 al unui cadru amplu de politici pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Din aceste considerente, Comisia Europeană prin Comunicarea către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 25.06.08 „Gândiți mai întâi la scară mică”: Prioritate pentru IMM-uri, în „Small Business Act” pentru Europa” menționează, în mod expres, necesitatea eficientizării activității agenților economici, promovării unei culturi antreprenoriale și creării unui mediu propice dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin stabilirea a 10 principii de dezvoltare.

În cadrul programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare, 2011-2014”, Guvernului Republicii Moldova, și-a asumat angajamentul de a consolida cadrul juridic și instituțional necesar pentru promovarea integrării europene”. Astfel, prin prezentul proiect Ministerul Economiei propune ajustarea cadrului legislativ național la principiile europene în domeniul dezvoltării sectorului IMM.

În Republica Moldova, sectorul IMM-urilor constituie în prezent 97,5% din numărul total al întreprinderilor din țară. Numărul persoanelor care activează în cadrul acestora constituie 57,7% din numărul total de angajați. Veniturile din vânzări ale întreprinderilor mici și mijlocii în anul 2012, au constituit 39,3% din totalul pe economie. Ponderea IMM-urilor în PIB este de 28,3%.

Analiza unor indicatori economici a sectorului IMM în perioada 2010-2012 (majorarea veniturilor din vânzări, scăderea numărului IMM-urilor care înregistrează pierderi, creșterea profiturilor) denotă, că IMM-urile moldovenești au trecut la o nouă etapă, cea de investire în propria dezvoltare, de modernizare și inovare.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 685 din 13 septembrie 2012, Guvernul Republicii Moldova a adoptat o nouă Strategie de dezvoltare a sectorului IMM pentru anii 2012-2020. Una din direcțiile prioritare ale Strategiei, este optimizarea cadrului normativ de reglementare la necesitățile IMM-urilor, în urma ajustării căruia vor fi reduse barierele administrative și costurile reglementării pentru IMM-uri. Aceste prevederi sunt totalmente conforme și cu Strategia Națională de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020 (prioritățile „business cu reguli clare de joc”; „acces la finanțare”; „educație”).

Proiectul stabilește cadrul legal al întreprinderilor micro, mici și mijlocii și măsurilor de stimulare pentru crearea și dezvoltarea acestora, având drept scop promovarea dezvoltării durabile a IMM-urilor, prin îmbunătățirea mediului juridic și economic, în care acestea sunt create și funcționează.

De asemenea, proiectul legii are ca obiectiv asigurarea și creșterea competitivității și performanțelor întreprinderilor micro, mici și mijlocii, precum și facilitarea ajustării la timp cu schimbările economice și tehnologice.

Proiectul legii conține patru capitole:

Capitolul I „Dispoziții generale” definește obiectul, scopul, obiectivele și sfera de reglementare a legii. În acest capitol se regăsesc și noțiunile de bază în sensul prezentei legi, unele dintre care apar pentru prima dată în legislația țării.

Capitolul II „Caracteristicile întreprinderilor mici și mijlocii” definește și clasifică întreprinderile mici și mijlocii, stabilește statutul și particularitățile acestora. Acest capitol propune, inovator pentru Republica Moldova, crearea Consiliului Consultativ pentru IMM-uri, care va avea drept sarcină, analiza competitivității sectorului, dezvoltării competențelor și spiritului antreprenorial și înaintarea recomandărilor pentru îmbunătățirea mediului de afaceri. Crearea Consiliului nominalizat corespunde practicilor țărilor UE și va duce la atragerea

participativă a sectorului privat și asociativ în procesul de perfecționare a cadrului legislativ și normativ.

Consiliul Consultativ, se instituie ca platformă de dialog între autoritățile publice, reprezentanții sectorului IMM și a sectorului asociativ și, este o structură organizatorică la nivel național, care facilitează dialogul public-privat în Moldova, ținând cont de faptul că întreprinderile mici și mijlocii reprezintă 97.4%.

De menționat că, recomandările Comisiei Europene, cer implicarea cât mai activă a Guvernului în elaborarea politicilor eficiente întru dezvoltarea sectorului IMM-urilor, aducerea acestora în concordanță cu prevederile recomandării Uniunii Europene nr. 2003/361/CE. Concomitent, în cadrul Negocierilor dintre Uniunea Europeană – Republica Moldova (Non-paper – 25B-100427), a fost recomandată îmbunătățirea cadrului administrativ și legal al Republicii Moldova pentru IMM-uri, pe baza implementării în Republica Moldova a Small Business Act, care prevede că, acesta trebuie considerat, de asemenea, ca o posibilitate de care dispun antreprenorii de a contribui la un cadru legal mai favorabil întreprinderilor, consolidând cooperarea între ele și constituirea de rețele asociative.

Capitolul III „Politici de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii” stipulează acțiunile de susținere de către stat a sectorului IMM. Cuprinde articole care, reglementează accesul la achizițiile publice de produse, lucrări și servicii, stabilind o cotă de 20% din totalul contractelor de achiziții publice în subcontractare întreprinderilor micro și mici. De asemenea, sunt cuprinse stipulări vizând stimularea activității de cercetare - dezvoltare și inovare, formarea profesională; programele de stat și instrumentele de susținere a dezvoltării IMM-urilor; serviciile de informare, asistență și consultanță pentru IMM, educația antreprenorială și formarea profesională continuă, precum și delimitarea exactă a responsabilităților și drepturilor tuturor factorilor implicați în elaborarea și implementarea politicilor și programelor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii.

În scopul stimulării procesului de educație antreprenorială și formare profesională continuă se propune deducerea fiscală a cheltuielilor pentru acestea. Accastă prevedere este bazată pe experiența europeană în domeniu.

Proiectul invocă stipulări privind controlul de stat efectuat la întreprinderile mici și mijlocii. În context, se prevede că pe parcursul a trei ani de la înființarea întreprinderilor în cauză, acesta va avea caracter consultativ și nu se va solda cu sancțiuni, cu excepția cazurilor când prin încălcările legislației depistate în cadrul controlului se creează pericol eminent pentru viața și sănătatea persoanelor sau au fost cauzate persoanelor terțe sau statului.

Capitolul IV „Dispoziții finale și tranzitorii,” cuprinde prevederi vizând modalitatea de intrare în vigoare și punere în aplicare a actului legislativ, precum și obligațiile autorităților responsabile.

Prin ameliorarea cadrului de reglementare aferent întreprinderilor mici și mijlocii se va obține nu numai creșterea numărului de întreprinderi mici și mijlocii, dar și viabilitatea acestora, precum și creșterea ponderii în PIB de cel puțin 38% în următorii ani. Poate fi evidențiat, că proiectul include soluții juridice care vor facilita procesul pregătirii sectorului IMM pentru a face față eventualelor provocări de competitivitate ca urmare a stabilirii zonei de comerț liber cu UE.

Ținem să menționăm că, proiectul legii cu privire la întreprinderile mici și mijlocii a fost consultat cu experți europeni (Comisia Europeană - proiectului PCA „Suport pentru implementarea acordurilor RM-UE”; GIZ - proiectul implementat de Organizația Independentă de Consultanță Economică „Berlin Economics” și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)) și este rezultatul numeroaselor consultări cu societatea civilă și mediul de afaceri.

În conformitate cu Legea nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legea nr. 780-XV din 18 iulie 2003 privind actele legislative, a fost elaborat documentul de analiza a impactului de reglementare (AIR) al proiectului de lege care a fost avizat pozitiv de către grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Viceministru

Tudor COPACI